МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
Протокол 18.06.2025 № 06

Голова вченої ради
д.т.н., кор. НАМН України, професор

Олександр ТОЛСТАНОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ТА НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЛЮДЕЙ НА НАЛЕЖНИЙ РІВЕНЬ ЖИТТЯ

Кафедра публічного управління, адміністрування та соціальної роботи

Освітньо-професійна програма	Соціальна робота
Галузь знань	І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
Спеціальність	І10 «Соціальна робота та консультування»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Статус освітнього компонента	обов'язковий
Обсяг освітнього компонента	5 кредитів (150 годин)

Київ – 2025

Робочу програму освітнього компонента «Міжнародні стандарти та національне законодавство щодо забезпечення права людей на належний рівень життя» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Соціальна робота», навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю І10 «Соціальна робота та консультування» та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИК: _____ Мілена КРАВЧЕНКО, професор кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи, професор, доктор наук з державного управління

Робочу програму освітнього компонента обговорено та схвалено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
Протокол від «14» 04 2025 року № 7

Завідувач кафедри _____ Лариса МЕЛЬНИЧУК, д-р н. з держ. упр.

Погоджено з гарантом ОПП
_____ Лариса МЕЛЬНИЧУК, завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи, доктор наук з державного управління

Робочу програму освітнього компонента обговорено та схвалено на засіданні вченої ради Інституту післядипломної освіти
Протокол від «30» 04 2025 року № 5

Голова ВР _____ Олена ШАРІКАДЗЕ, д.мед.н., професор

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
(назва кафедри)
Протокол від «28» травня 2026 року № 7
Завідувач кафедри _____ / Мельничук Л. М., д-р н. з держ. упр.
(підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада, вчене звання, науковий ступінь)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
(назва кафедри)
Протокол від «31» 08 2026 року № 10
Завідувач кафедри _____ Л. Мельничук
(підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада, вчене звання, науковий ступінь)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри
_____
(назва кафедри)
Протокол від «___» _____ 202_ року № ___
Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада, вчене звання, науковий ступінь)

© Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, 2025

ЗМІСТ

№ з/п	Розділ	Стор.
1.	Опис освітнього компоненту	4
2.	Мета та завдання освітнього компоненту. Кваліфікаційна характеристика здобувача вищої освіти	5
3.	Програма освітнього компоненту (тематика)	6
4.	Структура освітнього компоненту (навчально-тематичний план викладання дисципліни)	6
5.	Теми практичних занять	8
6.	Самостійна робота. Організація самостійної роботи здобувача вищої освіти	9
7.	Індивідуальні навчально-дослідні завдання (для здобувачів денної форми здобуття освіти)	9
8.	Тематика та завдання для виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми здобуття освіти	22
9.	Методи навчання	23
10.	Перелік питань для підсумкового контролю	24
11.	Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	24
12.	Рекомендовані література та джерела (наукова та навчальна література, нормативно-правові акти, Інтернет-ресурси)	24

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Міжнародні стандарти та національне законодавство щодо забезпечення права людей на належний рівень життя» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Соціальна робота».

Загальний опис освітнього компонента подано в таблиці 1.

Таблиця 1

<table>
<tr><th rowspan="2">Найменування показників</th><th rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь</th><th colspan="2">Характеристика освітнього компонента</th></tr>
<tr><th>денна форма здобуття освіти</th><th>заочна форма здобуття освіти</th></tr>
<tr><td rowspan="12">Кількість кредитів – 5

Статус - обов'язковий компонент освітньо-професійної програми «Соціальна робота»

Загальна кількість годин – 150

Розподіл годин для денної форми навчання:
аудиторних – 72
самостійної роботи – 78

Розподіл годин для заочної форми навчання:
аудиторних – 24 год.;
самостійної роботи – 126 год</td><td rowspan="3">Галузь знань
І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення</td><td colspan="2">Обов'язковий</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Спеціальність
І10 Соціальна робота та консультування</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>36</td><td>10</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Освітній ступінь
магістр</td><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>36</td><td>14</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>78</td><td>126</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: диф. залік</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
</table>

Міждисциплінарні зв'язки: Освітній компонент «Міжнародні стандарти та національне законодавство щодо забезпечення права людей на належний рівень життя» базується на вивченні дисциплін «Соціальна і гуманітарна політика». Отримані знання можуть бути основою для вивчення вибіркових компонент, а також використані при підготовці кваліфікаційної роботи та практичної діяльності у сфері соціальної роботи.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Міжнародні стандарти та національне законодавство щодо забезпечення права людей на належний рівень життя» є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі соціальної роботи і належить до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра за спеціальністю І10 Соціальна робота та консультування.

Мета освітнього компонента: формування у свідомості здобувачів вищої освіти теоретичних основ міжнародних стандартів та національного законодавства щодо забезпечення права людей на належний рівень життя, їх сутності, особливостей, проблем та тенденцій розвитку в Україні, вироблення навичок застосування одержаних теоретичних знань у практичній діяльності.

Завданнями вивчення освітнього компонента є:

– вивчення сутності міжнародних стандартів прав людини на належний рівень життя;

– розуміння застосування права на належний рівень життя для всіх громадян у межах національного законодавства України;

– оволодіння навичками розробки механізмів та інструментів захисту прав людини на належний рівень життя у законодавчій та судовій системах.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти набувають такі компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання

ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства

ФК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

ФК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

Soft skills: саморозвиток, здатність логічно і системно мислити, критичне мислення, вирішення проблем, прийняття обґрунтованих рішень, проведення презентацій.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти досягають таких програмних результатів:

ПРН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості

ПРН 12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності

ПРН 15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень

ПРН 21. Забезпечувати планування, організацію, координацію, моніторинг соціальної роботи, оцінювання потреб у соціальних послугах.

3. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМАТИКА)

Тема 1. Поняття покоління прав людини. Перше покоління прав людини: міжнародні стандарти.

Перше покоління прав людини. Акти англійського конституціоналізму: Велика хартія вольностей, Петиція про права, Закон про недоторканність особи, Білль про права. Американські декларації: Декларація прав Вірджинії, Декларація незалежності США, Конституція США, Білль про права. Французька Декларація прав людини і громадянина та ін.. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права та важливі Конвенції: Конвенція про рабство, Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, Женевська конвенція про статус біженців, Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, Європейська конвенція з прав людини, Американська конвенція з прав людини та ін.

Тема 2. Друге покоління прав людини: міжнародні стандарти.

Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Європейська соціальна хартія. Європейська соціальна хартія (переглянута). Хартія Співтовариства про основні соціальні права працівників.

Тема 3. Третє покоління прав людини: міжнародні стандарти.

Загальна декларація прав людини як основне джерело національних і міжнародних політик у справі заохочення та захисту прав і основних свобод людини. Декларація ООН про права на розвиток. Декларація про соціальний розвиток. Декларація соціального прогресу і розвитку. Декларація Тисячоліття ООН. Цілі Розвитку Тисячоліття для України. Цілі сталого розвитку. Формування четвертого покоління прав людини у XXI ст.

Тема 4. Міжнародне право на належний рівень життя для окремих категорій громадян.

Визначення поняття внутрішнього переміщення у міжнародному праві. Основні нормативно-правові документи щодо внутрішнього переміщення. Визначення поняття інвалідності у міжнародному праві. Основні нормативно-правові документи щодо інвалідності. Визначення поняття ветеранської політики у міжнародному праві. Основні нормативно-правові документи щодо ветеранів та гарантії їх соціального захисту.

Тема 5. Європейське законодавство у сфері прав людини на належний рівень життя.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Хартія ЄС про основні права. Резолюція Ради Європи «Закріплення права на здорове довкілля: необхідність посилення дій Ради Європи». Конвенція про протидію торгівлі людьми. Документи Ради Європи та країн ЄС для України: Стратегія Ради Європи щодо прав дитини на 2022-2027 роки, Стратегії гендерної рівності Ради Європи, Конвенція Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція), Угода про асоціацію між Україною та ЄС, План дій Ради Європи для України на 2023-2026 роки «Стійкість, відновлення та відбудова» та ін.

Тема 6. Право на соціальний захист та належний рівень життя для всіх громадян. Національне законодавство України.

Право на соціальний захист та гідний рівень життя - фундаментальні права людини, закріплені у Конституції України. Конституційні гарантії щодо права на соціальний захист та належний рівень життя для всіх громадян. Інші закони України: «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”, “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”, “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням”, “Про загальнообов’язкове пенсійне страхування” та ін.

Тема 7. Національні стратегії у сфері прав людини на належний рівень життя.

Стратегія національної безпеки України. Національна стратегія у сфері прав людини. Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні. Державна стратегія забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року. Стратегія діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини на період до 2027 року та ін.

Тема 8. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення щодо належного рівня життя.

Конвенція Міжнародної організації праці № 102 «Про мінімальні норми соціального забезпечення». Конвенція ООН про права дитини. Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Сімейний кодекс України. Закон України «Про охорону дитинства» та ін.

Тема 9. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на житло.

Конституційно-правові основи права на житло. Законодавче регулювання житлових відносин в Україні. Житловий кодекс України. Форми реалізації права на житло в Україні. Законопроєкт «Про основні засади житлової політики». Виклики та можливості для забезпечення права на житло в умовах післявоєнного відновлення: роль соціальної роботи.

Тема 10. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на освіту.

Закон України «Про освіту». Закон України «Про дошкільну освіту». Закон України «Про повну загальну середню освіту». Закон України «Про фахову передвищу освіту». Закон України «Про вищу освіту». Закон України «Про запобігання корупції». Закон України «Про захист персональних даних». Закон України «Про інноваційну діяльність». Закон України «Про професійний розвиток працівників». Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» та ін.

Тема 11. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на охорону здоров'я.

Основи законодавства України про охорону здоров'я. Загальні засади нормативно-правового регулювання у сфері охорони здоров'я. Закон України "Про екстрену медичну допомогу". Закон України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення". Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я». Порядок функціонування електронної системи охорони здоров'я. Порядок надання медичної та/або реабілітаційної допомоги із застосуванням телемедицини на період дії воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях. Порядок надання паліативної допомоги та ін.

Тема 12. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення трудових прав громадян.

Кодекс законів про працю України. Закон України “Про оплату праці”. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Загальні засади нормативно-правового регулювання пенсійного забезпечення. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок та ін. Захист трудових прав у державних інституціях.

Тема 13. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на якісне надання соціальних послуг.

Закон України «Про соціальні послуги». Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях”. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про соціальні послуги" щодо удосконалення порядку надання соціальних послуг». Постанови КМУ: «Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг», «Порядок проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг», «Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг». Порядок визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці / територіальної громади у соціальних послугах та ін.

Тема 14. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб.

Закони України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», «Про забезпечення прав і свобод ВПО», «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантії дотримання прав і свобод ВПО». Стратегія державної політики щодо внутрішнього переміщення. Постанови КМУ: «Про порядок створення, ведення та доступу до відомостей Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб», «Про облік внутрішньо переміщених осіб».

Тема 15. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав осіб з інвалідністю та дітей з порушенням розвитку у ранньому віці.

Конвенція про права інвалідів. Закон України „Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”. Закон України “Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам”. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні». Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю”. Постанови КМУ: „Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих

категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні та інші засоби реабілітації, їх переліку", «Про затвердження Порядку надання реабілітаційних послуг дітям з інвалідністю», «Про затвердження переліку тяжких захворювань, розладів, травм, станів, що дають право на одержання державної допомоги на дитину, якій не встановлено інвалідність, надання такій дитині соціальних послуг», Деякі питання надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю, Розпорядження КМУ «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції створення та розвитку системи раннього втручання на період до 2026 року», "Про схвалення Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні" та ін.

Тема 16. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав військовослужбовців.

Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту". Постанови Кабінету Міністрів: "Порядок реалізації експериментального проєкту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя", "Деякі питання забезпечення інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя".

Тема 17. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на належний рівень життя окремих соціально-демографічних груп і категорій осіб.

Захист права на належний рівень життя внутрішньо переміщених осіб. Право на належний рівень життя осіб з інвалідністю. Нормативно-правове забезпечення літніх людей. Закони України: "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", "Про недержавне пенсійне забезпечення" та ін. Проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на належний рівень життя в Україні.

Тема 18. Міжнародні суди та вітчизняна система захисту прав людини на належний рівень життя.

Міжнародні регіональні суди та механізми захисту прав людини. Європейський суд з прав людини. Міжнародний суд справедливості ООН. Суд Європейського Союзу. Міжнародний кримінальний суд. Адміністративний та судовий захист права на належний рівень життя в Україні. Роль та зміст діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Недержавні інституції та громадянське суспільство у захисті права на належний рівень життя.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДАННЯ)

Назва змістових модулів, тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти			
	Усього	в тому числі		
		Лекції	Практичні	СР
Тема 1. Поняття покоління прав людини. Перше покоління прав людини: міжнародні стандарти.	8	2	2	4
Тема 2. Друге покоління прав людини: міжнародні стандарти.	8	2	2	4
Тема 3. Третє покоління прав людини: міжнародні стандарти.	8	2	2	4
Тема 4. Міжнародне право на належний рівень життя для окремих категорій громадян.	8	2	2	4
Тема 5. Європейське законодавство у сфері прав людини на належний рівень життя.	8	2	2	4
Тема 6. Право на соціальний захист та належний рівень життя для всіх громадян. Національне законодавство України.	8	2	2	4
Тема 7. Національні стратегії у сфері прав людини на належний рівень життя.	12	2	2	8
Тема 8. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення щодо належного рівня життя.	8	2	2	4
Тема 9. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на житло.	8	2	2	4
Тема 10. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на освіту.	8	2	2	4
Тема 11. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на охорону здоров’я.	8	2	2	4
Тема 12. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення трудових прав громадян.	8	2	2	4
Тема 13. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на якісне надання соціальних послуг.	8	2	2	4
Тема 14. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав ВПО.	8	2	2	4
Тема 15. Сучасний стан, проблеми та	8	2	2	4

перспективи нормативно-правового забезпечення прав осіб з інвалідністю та дітей з порушенням розвитку у ранньому віці.				
Тема 16. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав військовослужбовців.	8	2	2	4
Тема 17. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на належний рівень життя окремих соціально-демографічних груп і категорій осіб.	8	2	2	4
Тема 18. Міжнародні суди та вітчизняна система захисту прав людини на належний рівень життя.	8	2	2	4
Підсумковий контроль – диф.залік	2			2
Усього годин:	**150**	**36**	**36**	**78**

Назва змістових модулів, тем	**Кількість годин**			
	заочна форма здобуття освіти			
	Усього	**в тому числі**		
		Лекції	**Практичні**	**СР**
Тема 1. Поняття покоління прав людини. Перше покоління прав людини: міжнародні стандарти.	8	1	1	6
Тема 2. Друге покоління прав людини: міжнародні стандарти.	7	-	-	7
Тема 3. Третє покоління прав людини: міжнародні стандарти.	7	-	-	7
Тема 4. Міжнародне право на належний рівень життя для окремих категорій громадян.	8	1	1	6
Тема 5. Європейське законодавство у сфері прав людини на належний рівень життя.	8	1	1	6
Тема 6. Право на соціальний захист та належний рівень життя для всіх громадян. Національне законодавство України.	8	1	1	6
Тема 7. Національні стратегії у сфері прав людини на належний рівень життя.	8	1	1	6
Тема 8. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення щодо належного рівня життя.	6	-	-	6
Тема 9. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на житло.	7	-	-	7
Тема 10. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на освіту.	7	-	1	6

Тема 11. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на охорону здоров'я.	8	1	1	6
Тема 12. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення трудових прав громадян.	7	-	-	7
Тема 13. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на якісне надання соціальних послуг.	8	1	1	6
Тема 14. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав ВПО.	8	1	1	6
Тема 15. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав осіб з інвалідністю та дітей з порушенням розвитку у ранньому віці.	8	1	1	6
Тема 16. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав військовослужбовців.	8	1	1	6
Тема 17. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на належний рівень життя окремих соціально-демографічних груп і категорій осіб.	7	-	1	6
Тема 18. Міжнародні суди та вітчизняна система захисту прав людини на належний рівень життя.	7	-	-	7
Контрольна робота	8	-	-	8
Підсумковий контроль - диф.залік	7	-	2	5
Усього годин:	**150**	**10**	**14**	**126**

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Поняття покоління прав людини. Перше покоління прав людини: міжнародні стандарти.

1. Еволюція прав людини.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права.
3. Конвенції: Конвенція про рабство, Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, Женевська конвенція про статус біженців, Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, Європейська конвенція з прав людини, Американська конвенція з прав людини та ін.

Література: [53, 62-69].

Тема 2. Друге покоління прав людини: міжнародні стандарти.

1. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права.

2. Європейська соціальна хартія. Європейська соціальна хартія (переглянута).

3. Хартія Співтовариства про основні соціальні права працівників.

Література: [2, 8, 9, 53].

Тема 3. Третє покоління прав людини: міжнародні стандарти.

1. Загальна декларація прав людини.

2. Декларація ООН про права на розвиток. Декларація про соціальний розвиток. Декларація соціального прогресу і розвитку.

3. Декларація Тисячоліття ООН. Цілі Розвитку Тисячоліття для України.

4. Формування четвертого покоління прав людини у XXI ст.

Література: [1, 5, 53].

Тема 4. Міжнародне право на належний рівень життя для окремих категорій громадян.

1. Визначення поняття внутрішнього переміщення у міжнародному праві. Основні нормативно-правові документи щодо внутрішнього переміщення.

2. Визначення поняття інвалідності у міжнародному праві. Основні нормативно-правові документи щодо інвалідності.

3. Визначення поняття ветеранської політики у міжнародному праві. Основні нормативно-правові документи щодо ветеранів та гарантії їх соціального захисту.

Література: [28, 53].

Тема 5. Європейське законодавство у сфері прав людини на належний рівень життя.

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод.

2. Хартія ЄС про основні права.

3. Резолюція Ради Європи «Закріплення права на здорове довкілля: необхідність посилення дій Ради Європи».

4. Конвенція про протидію торгівлі людьми.

5. Документи Ради Європи та країн ЄС для України: Стратегія Ради Європи щодо прав дитини на 2022-2027 роки, Стратегії гендерної рівності Ради Європи, Конвенція Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами, Угода про асоціацію між Україною та ЄС, План дій Ради Європи для України на 2023-2026 роки «Стійкість, відновлення та відбудова».

Література: [22, 53].

Тема 6. Право на соціальний захист та належний рівень життя для всіх громадян. Національне законодавство України.

1. Конституційні гарантії щодо права на соціальний захист та належний рівень життя для всіх громадян.

2. Закони України: «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”, “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”, “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням” та ін.

Література: [10, 21, 36-38].

Тема 7. Національні стратегії у сфері прав людини на належний рівень життя.

1. Стратегія національної безпеки України.
2. Національна стратегія у сфері прав людини.
3. Національна стратегія із створення безбар’єрного простору в Україні.
4. Державна стратегія забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року.
5. Стратегія діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини на період до 2027 року та ін.

Література: [11-15, 52].

Тема 8. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення щодо належного рівня життя.

1. Конвенція Міжнародної організації праці «Про мінімальні норми соціального забезпечення».
2. Конвенція ООН про права дитини. Сімейний кодекс України. Закон України «Про охорону дитинства».
3. Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року.

Література: [32, 53, 62-69].

Тема 9. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на житло.

1. Житловий кодекс України.
2. Законопроєкт «Про основні засади житлової політики» та інші нормативно-правові акти.

Література: [62-69].

Тема 10. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на освіту.

1. Закон України «Про освіту».
2. Закон України «Про дошкільну освіту». Закон України «Про повну загальну середню освіту». Закон України «Про фахову передвищу освіту».
3. Закон України «Про вищу освіту». Закон України «Про запобігання корупції». Закон України «Про захист персональних даних». Закон України

«Про інноваційну діяльність». Закон України «Про професійний розвиток працівників».

4. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» та ін.

Література: [52, 53, 62-69].

Тема 11. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на охорону здоров'я.

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я. Загальні засади нормативно-правового регулювання у сфері охорони здоров'я.

2. Закон України "Про екстрену медичну допомогу". Закон України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення". Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я».

3. Порядок функціонування електронної системи охорони здоров'я. Порядок надання медичної та/або реабілітаційної допомоги із застосуванням телемедицини на період дії воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях. Порядок надання паліативної допомоги.

Література: [52, 62-69].

Тема 12. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення трудових прав громадян.

1. Кодекс законів про працю України.

2. Закон України "Про оплату праці".

3. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та інші закони щодо загальнообов'язкового державного соціального страхування.

4. Загальні засади нормативно-правового регулювання пенсійного забезпечення.

5. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок.

6. Захист трудових прав у державних інституціях.

Література: [35-38, 53, 62-69].

Тема 13. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на якісне надання соціальних послуг.

1. Закон України «Про соціальні послуги». Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про соціальні послуги" щодо удосконалення порядку надання соціальних послуг». Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях".

2. Постанови КМУ: «Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг», «Порядок проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг», «Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг». Порядок визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці / територіальної громади у соціальних послугах та ін.

Література: [24-26, 52, 62-69].

Тема 14. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав ВПО.

1. Закони України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», «Про забезпечення прав і свобод ВПО», «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантії дотримання прав і свобод ВПО».
2. Стратегія державної політики щодо внутрішнього переміщення.
3. Постанови КМУ: «Про порядок створення, ведення та доступу до відомостей Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб», «Про облік внутрішньо переміщених осіб».

Література: [23, 29-30, 53, 62-69].

Тема 15. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав осіб з інвалідністю та дітей з порушенням розвитку у ранньому віці.

1. Конвенція про права інвалідів.
2. Закон України „Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні". Закон України "Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам". Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні». Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю.
3. Постанови КМУ: „Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні та інші засоби реабілітації, їх переліку", «Про затвердження Порядку надання реабілітаційних послуг дітям з інвалідністю», «Про затвердження переліку тяжких захворювань, розладів, травм, станів, що дають право на одержання державної допомоги на дитину, якій не встановлено інвалідність, надання такій дитині соціальних послуг», Деякі питання надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю, Розпорядження КМУ «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції створення та розвитку системи раннього втручання на період до 2026 року» (включно), "Про схвалення Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні".

Література: [4, 41-43, 48, 52, 62-69].

Тема 16. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав військовослужбовців.

1. Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту".

2. Постанови КМУ: “Порядок реалізації експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя”, “Деякі питання забезпечення інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя”.

Література: [52, 53, 62-69].

Тема 17. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на належний рівень життя окремих соціально-демографічних груп і категорій осіб.

1. Закон України: “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”,
2. Закон України: “Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям”,
3. Закони України: “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, “Про недержавне пенсійне забезпечення” та ін.

Література: [33, 34, 40, 53, 62-69].

Тема 18. Міжнародні суди та вітчизняна система захисту прав людини на належний рівень життя.

1. Європейський суд з прав людини.
2. Міжнародний суд справедливості ООН.
3. Суд Європейського Союзу.
4. Міжнародний кримінальний суд.
5. Роль та зміст діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Література: [53, 62-69].

6. САМОСТІЙНА РОБОТА. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота має на меті формування пізнавальної активності здобувачів вищої освіти, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості тощо.

№ з/п	Назва теми та зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	*Тема 1. Поняття покоління прав людини. Перше покоління прав людини: міжнародні стандарти.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	6
2.	*Тема 2. Друге покоління прав людини: міжнародні стандарти.* Завдання:	4	7

	1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань		
3.	*Тема 3. Третє покоління прав людини: міжнародні стандарти.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	7
4.	*Тема 4. Міжнародне право на належний рівень життя для окремих категорій громадян.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	6
5.	*Тема 5. Європейське законодавство у сфері прав людини на належний рівень життя.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	6
6.	*Тема 6. Право на соціальний захист та належний рівень життя для всіх громадян. Національне законодавство України.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	6	6
7.	*Тема 7. Національні стратегії у сфері прав людини на належний рівень життя.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	8	6
8.	*Тема 8. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення щодо належного рівня життя.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	6
9.	*Тема 9. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на житло*. Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал	4	7

	2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань		
10.	*Тема 10. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на освіту.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	6
11.	*Тема 11. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на охорону здоров'я.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	6
12.	Тема 12. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення трудових прав громадян. Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	7
13.	*Тема 13. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на якісне надання соціальних послуг.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	6
14.	*Тема 14. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав ВПО.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	6
15.	*Тема 15. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав осіб з інвалідністю та дітей з порушенням розвитку у ранньому віці.* Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	6
16.	*Тема 16. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення прав*	4	6

	військовослужбовців. Завдання: 1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань		
17.	*Тема 17. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення права на належний рівень життя окремих соціально-демографічних груп і категорій осіб.* Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	4	6
18.	*Тема 18. Міжнародні суди та вітчизняна система захисту прав людини на належний рівень життя.* Завдання: 1. Опрацювати лекційний матеріал. 2. Підготувати повідомлення до практичних занять відповідно до запропонованих планів їх проведення 3.Здійснити самоперевірку знань контрольних питань	2	7
19	*Підготовка до контрольних заходів*	2	13
	Разом:	**78**	**126**

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ДЕННОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувачів вищої освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни.

Мета: прищеплення та розвиток навичок і вмінь самостійної роботи над науковою літературою, аналітичного мислення, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення теоретичних знань з дисципліни та їх застосування на практиці.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних занять, самостійної підготовки і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Завдання для науково-дослідної роботи: підготовка повідомлення-презентації на одну із тем навчальної дисципліни (на вибір).

Час, потрібний для виконання індивідуального завдання, складає 8 годин самостійної роботи. Виконання, оформлення та захист індивідуальної роботи здійснюється слухачем в індивідуальному порядку відповідно до рекомендацій викладача.

Оцінюється робота у 10 балів. Критерії оцінювання індивідуальної роботи:

- своєчасність виконання;
- повнота викладу матеріалу;
- якість виконання завдання;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань.

8. ТЕМАТИКА ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

8.1. Виконання контрольної роботи передбачає письмове розв'язання завдань за відповідним варіантом. Кожен варіант включає завдання з тематики, визначеної навчальною програмою з даної дисципліни.

8.2. Методика розподілу варіантів контрольних робіт визначається викладачем.

8.3. Контрольна робота з дисципліни складається з двох частин:

- теоретична частина: поглиблена відповідь на теоретичне питання),
- практична частина: передбачає самостійний аналіз здобувачами вищої освіти визначених викладачем практичних аспектів.

8.4. Контрольна робота виконується державною (українською) мовою.

8.5. Контрольна робота повинна мати самостійний характер. Здобувач вищої освіти може спиратися у своїй роботі на відповідну навчальну і монографічну літературу з даної проблеми. Недопустимо запозичення тексту, фактичних даних із літературних джерел без посилання на них.

8.6. Контрольна робота виконується та надсилається для перевірки у міжсесійний період, але не пізніше як за 30 днів до початку сесії для заочної форми навчання, передбаченої навчальним планом

8.7. Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 15 сторінок комп'ютерного тексту.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Поняття та зміст першого покоління прав людини.
2. Характеристика та особливості другого покоління прав людини.
3. Сутність третього покоління прав людини.
4. Загальна декларація прав людини: декларації та реальність.
5. Особливості внутрішнього переміщення у міжнародному праві.
6. Трансформація поняття інвалідності у міжнародному праві.
7. Розвиток поняття ветеранської політики у міжнародному праві.
8. Причини та специфіка формування четвертого покоління прав людини.
9. Право на соціальний захист та належний рівень життя для всіх громадян.
10. Особливості національного законодавства у сфері прав людини.

11. Документи Ради Європи та країн ЄС для України в умовах сучасних викликів.

12. Сучасний стан, проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення щодо належного рівня життя.

13. Забезпечення права на належне житло населення України.

14. Забезпечення права на освіту населення України.

15. Забезпечення права на охорону здоров'я населення України.

16. Забезпечення трудових прав громадян населення України.

17. Шляхи забезпечення права на якісне надання соціальних послуг населення України.

18. Забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб: міжнародний та вітчизняний досвід.

19. Напрями забезпечення прав осіб з інвалідністю населення України.

20. Забезпечення прав дітей з порушенням розвитку у ранньому віці.

21. Забезпечення прав військовослужбовців: міжнародний та вітчизняний досвід.

22. Забезпечення права на належний рівень життя різних соціально-демографічних груп і категорій осіб.

23. Міжнародні суди захисту прав людини на належний рівень життя.

24. Вітчизняна система захисту прав людини на належний рівень життя.

25. Перспективи розвитку національного законодавства щодо забезпечення права людей на належний рівень життя.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

- на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу; використовуються наочні матеріали; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

- на практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов’язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

10.1. До переліку питань для підсумкового контролю виносяться найбільш важливі для опанування дисципліною питання, які об’єднують та узагальнюють окремі позиції, що вивчалися під час навчання, закріплюють та перевіряють ступінь опанування найважливішими навичками та компетенція ми.

10.2. Перелік питань для підсумкового контролю надається здобувачам вищої освіти на початку семестру вивчення дисципліни.

11. КРИТЕРІЇ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів освіти складається з двох етапів:

- поточного контролю роботи здобувачів освіти;
- підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити матеріал (презентація).

Об’єктами поточного контролю знань здобувачів освіти є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуального завдання/контрольної роботи.

Поточний контроль знань, вмінь та навичок здобувачів освіти передбачає застосування таких видів: тестові завдання; обговорення проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій; ділові ігри (кейс-методи); презентації результатів роботи; тощо. Оцінювання здійснюється за національною шкалою. Оцінювання результатів навчання з навчальної роботи здобувача з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань на практичних заняттях, результатів самостійної роботи, виконання індивідуальних навчально-дослідних (для денної форми навчання) та контрольних робіт (для заочної форми навчання) з дисципліни.

На останньому практичному занятті визначається накопичувальний бал поточної успішності за формулою: сума усіх оцінок за поточну діяльність поділена на кількість завдань (тем) та помножена на 12. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення

дисципліни: за поточну навчальну діяльність 60 балів, за результатами підсумкового контролю 40 балів. Підсумкова оцінка успішності з освітнього компонента для здобувачів, які успішно виконали програму освітнього компонента, є простою сумою оцінки за поточну та підсумкову успішність.

Відповідність оцінок за національною та 100-бальною шкалами подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Національна оцінка	**Бали за поточне оцінювання**	**Бали за підсумкове оцінювання**	**Загальна оцінка з дисципліни**
«5» (відмінно)	54-60	36-40	90-100
«4» (добре)	42-53	28-35	70-89
«3» (задовільно)	36-41	24-27	60-69
«2» (незадовільно)	0-35	0-23	59 та нижче

Результати оцінювання навчання здобувача вищої освіти заноситься у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти.

За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення студентів з освітнього компонента, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка ЄКТС	**Статистичний показник**
«A»	Найкращі 10% студентів
«B»	Наступні 25% студентів
«C»	Наступні 30% студентів
«D»	Наступні 25% студентів
«E»	Останні 10% студентів

Шкала ЄКТС є відносною та встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

12.1. Нормативно-правові акти:

1. Загальна декларація прав людини. URL: https://ips.ligazakon.net/document/MU48001D

2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Європи. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13 /№ 32. с. 270.

4. Конвенція про права інвалідів. *Офіційний вісник України*. 2010. № 17. Ст. 3496

5. Декларація соціального прогресу і розвитку (1969 р.) URL: https://ips.ligazakon.net/document/MU69001D

6. Copenhagen Declaration on Social Development : United Nations. URL: https://www.un.org/development/desa/dspd/world-summit-for-social-development-1995/wssd-1995-agreements.html

7. Глобальний договір ООН в Україні. URL: https://globalcompact.org.ua/tsili-stijkogo-rozvytku/

8. Європейська соціальна хартія. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_300#Text

9. Європейська соціальна хартія (переглянута). URL: https://ips.ligazakon.net/document/MU96397

10. Конституція України. *Відом. Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. С. 381–417.

11. Про внесення змін до деяких законів України щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю: Закон України від 19 серпня 2026 року № 4955-IX. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4955-20#Text

12. Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року "Про Стратегію людського розвитку". URL: https://www.president.gov.ua/documents/2252021-39073

13. Національна стратегія у сфері прав людини: Указ Президента України від 24.03.2021 № 119/2021 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#Text

14. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#Text

15. Стратегія діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини на період до 2027 року. URL: https://ips.ligazakon.net/document/MUS38725

16. Положення про Міністерство соціальної політики України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423-2015-%D0%BF#Text

17. Деякі питання Національної соціальної сервісної служби України : постанова Кабінету Міністрів України від 26.08.2020 № 783 / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/783-2020-%D0%BF

18. Деякі питання Державної служби у справах дітей: постанова Кабінету Міністрів України від 29.09.2023 № 1048. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1048-2023-%D0%BF#Text

19. Про затвердження Положення про Пенсійний фонд України: постанова Кабінету Міністрів України від 23.07.2014 № 280. URL: https://www.pfu.gov.ua/2148251-polozhennya-pro-pensijnyj-fond-ukrayiny/

20. Положення про Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0528-11#Text

21. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 №2017-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text

22. Плани дій Ради Європи для України. URL: https://coe.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/plani-dij-radi-yevropi-dlya-ukrayini

23. Про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях (надання послуг екстренно/кризово): Закон України від 14.04.2022 № 2193-IX. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1169-23#Text

24. Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг: постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 449. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2020-%D0%BF#Text

25. Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/ територіальної громади у соціальних послугах: наказ Мінсоцполітики України від 19.04.2023 №1169-23. URL : https://zakon.rada.gov.ua

26. План дій Ради Європи для України на 2023-2026 роки «Стійкість, відновлення та відбудова» URL : https://rm.coe.int/action-plan-ukraine-2023-2026-ukr/1680aa8282

27. Керівні принципи ООН з питань внутрішнього переміщення. URL: https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/IDPersons/GPUkrainian.pdf

28. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 18.07.2022 № 2417-IX. URL : https://zakon.rada.gov.ua

29. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text

30. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text

31. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. №722. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text

32. Закон України про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування. *Уряд.кур’єр.* 2003. 14 серп.

33. Закон України про недержавне пенсійне забезпечення. *Уряд. кур’єр.* 2003. 11 вер.

34. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 8 липня 2010 року N 2464-VI. URL: http://zakon. rada.gov.ua

35. Закон України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття. *Людина і праця*. 2000. № 7. С. 3-31.

36. Закон України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності. *Відом. Верховної Ради України.* 1999. № 23.

37. Закон України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням. *Відом. Верховної Ради України*. 2001. № 23.

38. Закон України про державну допомогу сім'ям з дітьми. *Відом. Верховної Ради України*. 2001. № 35.

39. Закон України про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям. *Відом. Верховної Ради України*. 2000. № 45. С. 290.

40. Кабінет Міністрів України. Розпорядження № 1117-р «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції створення та розвитку системи раннього втручання на період до 2026 року». / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1117-2021-р#Text (чинний)

41. Кабінет Міністрів України. Деякі питання надання фінансової підтримки громадським об'єднанням осіб з інвалідністю. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/70-2023-%D0%BF#Text

42. Кабінет Міністрів України. Про схвалення Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024–2028 роки та затвердження операційного плану заходів на 2024–2026 роки з її реалізації: розпорядження від 23 лютого 2024 р. № 1201-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-2024-р#Text

12.2. Основна література:

43. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с.

44. Геєць В. Ознаки соціальної якості життя воєнного часу в Україні й завдання її повоєнного піднесення. *Економіка України*. 2024. №4(749), С. 3-35.

45. Жук О. М. Організаційно-правові засади контролю в системі соціального забезпечення в Україні на сучасному етапі. *Економічний форум*. 2021. No 1 (2). С. 147-154.

46. Управління соціальним і гуманітарним розвитком: навч. посіб. / [авт. кол.: В. М. Купрійчук, М. В. Кравченко, В. П. Трощинський та ін.] за заг. ред. В. М. Купрійчука, М. В. Кравченко. Житомир: Видавництво ЖДУ імені Івана Франка, 2025. – 200 с.

47. Kravchenko M. Emerging Trends in Social Policy in the Conditions of COVID-19 Pandemic. *Social Studies: Theory and Practice*. 2021. Vol. 10. No. 1/2021. pp.17-29.

48. Кравченко М.В., Штанько Н.О. Система соціального захисту дітей з інвалідністю раннього віку в умовах децентралізації України. *Економіка і держава. Серія: державне управління*. 2021. № 1 (17). С.109-115.

49. Кравченко М.В. Соціальні послуги територіальних громад України: актуальні потреби, проблеми, можливості. *Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Державне управління»)*. 2023. № 9(15). С.206-216.

50. Kravchenko M. V., Vitenko Z. R. Public administration in the field of pension security of military servants in Ukraine. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Управління та адміністрування»,* 2023. № 12(26). С. 22-29.

51. Кравченко М. В. Публічне управління кадровим забезпеченням та трудовими ресурсами. *Інвестиції: практика та досвід.* 2024. № 22. С. 214-222. URL: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.22.214

52. Кравченко М.В. Політика соціального захисту осіб з інвалідністю в умовах війни. *Наукові перспективи*. 2024. №7 (49). С.367-380. URL: https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7(49)-367-380

53. Kravchenko M. Violation and protection of children's rights during the war. Порушення та захист прав дітей під час війни. *Social Studies: Theory and Practice.* 2022.Vol. 12. No. 1. с. 8-25.

54. Кравченко М.В., Бегларян О. Ф. Проблеми та перспективи публічної політики у сфері соціального захисту поліцейських України. *Економіка. Управління. Інновації.* 2023. № 1(32). URL: http://eui.zu.edu.ua/article/view/283045/277223

55. Кравченко М.В., Вітенко З. Р. Особливості пенсійного забезпечення військовослужбовців у сучасних умовах. *Наукові перспективи.* 2023. № 9(39) С. 129-136

56. Колтун В.С., Кравченко М.В. (2023). Концептуальні підходи до забезпечення якості публічних послуг (на прикладі соціальних послуг). *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. №9 (15). С. 951-963

57. Кравченко М. В. Сучасні підходи до нормативно-правового регулювання трудових відносин працевлаштування людей з особливими потребами. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Управління та адміністрування»*. 2024. № 11(39). С. 127-139.

58. Kravchenko M. Violation and protection of children's rights during the war. Порушення та захист прав дітей під час війни. *Social Studies: Theory and Practice.* 2022. Vol. 12. No. 1. с. 8-25. DOI: 10.34858/sstp.1.2022.1

59. S.Petkun, M.Kravchenko, T.Yaroshovets, O.Kulinich Digital services development in Ukraine (Розвиток цифрових послуг в Україні) *Khazar Journal of Humanities and Social Sciences*. 2023. Volume 26. No1. Special Issue. С. 134-146.

60. Кравченко М.В. Надання послуги раннього втручання для сімей з дітьми, які мають порушення розвитку, в умовах війни. *Публічно-управлінські та цифрові практики*. 2024. Вип. 1. С.72-83.

61. Кравченко М.В. Політика соціального захисту осіб з інвалідністю в умовах війни. Наукові перспективи. 2024. №7 (49). С.367-380. https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-7(49)-367-380

62. Мельничук Л. М., Кравченко М.В. Сучасна теорія та практика соціального підприємництва в Україні. *Публічне управління та соціальна робота*. 2024. Том 2. С. 58-64. https://doi.org/10.32782/3041-1319/2024-2-10

63. Kravchenko, M. Public policy in the sphere of children's social protection in war conditions. *Youth in Central and Eastern Europe.* 2022. №9(14). pp. 55–61. https://doi.org/10.24917/ycee.9644

12.3. Додаткова література:

64. Мельничук Л. М., Кравченко М. В. Політика інклюзивного розвитку: проблеми впровадження в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення. Modernization of Public Authorities in the Digital State Format: Challenges and Prospects under Martial Law and Postwar Reconstruction : scientific monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2025. 608 p. - С.417-438.

65. Мельничук Л. М., Кравченко М. В. Розвиток соціальної сфери України на засадах державно-приватного партнерства. SCIENCE AND EDUCATION IN THE THIRD MILLENNIUM: information technology, education, law, psychology, social security and work, management. International collective monograph. Volume II. Institute of Public Administration Affairs. Lublin, Polska, 2025. 410 p. 206-244.

66. Мельничук Л. М. Державне управління соціальним розвитком регіонів: реалії та перспективи: монографія. Луцьк, 2018. 440 с.

67. Наливайко Л. Соціальна політика та соціальний захист в країнах ЄС: сучасний стан та тенденції. URL: https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2023/04/S1/NV_DDUVS_spec_1_2022-7-12.pdf

68. Черенько Л. М. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності: монографія. К. : Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, 2021. 423 с.

69. Цілі сталого розвитку: Україна. URL: https://www.idss.org.ua/monografii/ 2017_SDGs_NationalReport.pdf

70. Melnychuk L. Creating a Barrier-Free Space as a Component of Achieving Social Security in the Context of Modern Challenges and Threats (Створення безбар'єрного простору як складова досягнення соціальної безпеки в умовах сучасних викликів і загроз) *Social Studies: Theory and Practice*. 2022. Vol. 13 Nr. 2. pp. 81–101.

71. Melnychuk, L., Gorinov, P. & Hohol, T. Implementation of innovations in the public administration system for the social sphere: reform of the deinstitutionalization process in Ukraine. *Public Policy and Accounting*. 2021. №2(4). С. 9–16.

12.4. Інформаційні ресурси:

72. Верховна Рада України. URL: http://www.rada.gov.ua/.

73. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. URL: http://www.president.gov.ua/.

74. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: http://www.kmu.gov.ua/.

75. Глобальні цілі сталого розвитку 2030 URL: http://www.un.org.ua/images/documents/3615/%D1%86%D1%96%D0%BB%D1%96_web(2).pdf

76. Лабораторія законодавчих ініціатив. URL: https://parlament.org.ua/

77. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/

78. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України URL: http:// www.msp.gov.ua

79. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua